

Ikonografija činjenica zadatog reda

Umetnički svet Snežane Vujović-Nikolić je svet "slova" kristalizovanih u oblicima, koji se stalno ponavljaju. To su predmeti prerasli u simbole: serijska varijacija izrazito ličnih simbola, poređanih u težnji ka redu i "čitljivosti". Sve vidljivo na slici: boja, linija, kompozicija – ima simboličan karakter.

Ovde je reč o jednom taktilnom univerzumu u kojem se sve drži na rastojanju. Red je ustanovljen, da bi se znaci (reči) zaštitili od mešanja i potom suprotstavili nasilju konfuzije. Značaj distance se očitava u potrebi da se ne dozvoli brkanje ideja i pojmova. Razuzdanost i improvizacija su uhvaćene u zamku nepomičnosti, koja slično odnosu ratnika u Pekinškoj operi, ukida nasilje nad osećanjima i logikom osećanja.

Plan izraza i plan sadržaja se ne mogu do kraja razdvojiti, zato Snežana i pribegava nekim novim, sostvenim kodovima, usaglašenim sa značenjem. Ovde je reč o spoju energije i strpljenja - o znakovima kao o duhovnoj energiji. Ustaljeni red "događaja" (dominantan na svim njenim slikama), ne dozvoljava "skretanje s puta".

Prividni automatizam, kroz zadovoljstvo skrivenog, dovodi posmatrača do izvora lirskog nadahnuća. Ovladavajući pokretima, umetnica automatske impulse pretvara u trenutke prepuštanja i osvešćenja, koji se jasno iščitavaju na slikama velikog formata.

Burni tokovi osećanja, ovaploćuju se u belezima od boja ("Plava", "Braon", "Žuta...") ili u neraskidivoj vezi sa prirodom ("Jesen", "Zima", "Voda..."). Emotivna napetost je artikulisana bojom, koja nudi kodove razumevanja slične osećanju slušanja bajki. Otvaraju se putevi razumevanja i uređenja iskustva.

Fizički svet na Snežanim slikama je, svet oformljenih vizuelnih činjenica. Kao slova - simboli sa sopstvenom logikom, ispisuju zadatu temu : ikonografija činjenica zadatog reda.

Gde su granice uopštavanja, a gde su izvori ličnih uverenja? Tumačenja u širem smislu - uvek nam nepravično stavljaju okove - nametnute tradicijom ili još skućenijim pomodnim horizontima i to uvek u jednoj dimenziji - u "istorijskom trenutku".

Ovde više nije reč o temelju, već o jednoj misaonoj konstrukciji , koja se opire svakom duhovnom normiranju i određenim konvencijama, kao preduslovu da se delo razume.

"Stvari su pronašle jedno sredstvo da umaknu dijalektici smisla koja ih je gnjavila: one to čine time što se množe u beskraj, što premeštaju svoju suštinu ... " (Žan Bodrijar).

Preterana svrhovitost se pojavljuje kao odgovor na nekontrolisanu nesigurnost, kao odgovor na sistem u kome su stvari prepuštene slučaju.

Umetnički svet Snežane Vujović-Nikolić je bekstvo od sablasne svrhovitosti - gde reference žive jedna od druge i jedna na račun druge. To je svet uspostavljenog (ne nametnutog) reda koji nije obavezan u usmeravanju pravca razmišljanja, on jednostavno upućuje u **kulturu osećanja**.

Marta Vukotić Lazar
mart, 2006.